

Majd jelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, féltre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztény Pál urak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordatca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papírkereskedésében. Pestön: Zeisler M. (Király utca 60. sz.) Bécében: Haasenstejn és Vogler (Neuer Markt 11. sz.) Oppeln Alajonsá (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse of. Zeitungs-Agen (Stadt, Seifertstraße 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttgart.
Nyiteltéri cikkek: sora után 20 kr. előleg bevétele mellett a szerkesztőséghez címzendők. Előfizetések s hirdetések díjak a beiktatás szerkesztőséghez küldendők be.

Előfizetési föltételek

„Kolozs. Közlöny“

1872-iki folyamára:

9 óra 9 ft o. é.
félre 6 „ „ „
évnegyedre 3 „ „ „
egy óra 1 „ „ „

Az előfizetés minden hó 15-től megújítható. Előfizetéseket helyben elfogad: a szerkesztőség, Demjén László ur könyv- és Keresztény Pál ur papírkereskedése.

Az előfizetési pénzek a szerkesztőséghez küldendők be.

A „Kol. Köz.“ szerkesztősége.

A pártkiegyezés meghiusult.

Pest, március 27. 1872.

A 9-es pártküldötteknek együtt, majd a kormányval és saját pártjukkal folytatott tanácskozásai sikertelenek maradtak; az eredmény: idővesztés és ennek alapján azon meggyőződés, hogy a jelen országgyűlési ülészek többé mit sem végezhet, a sok üdvös, már az osztályokon is átment törvényjavaslatot jobb időkre kell félre tenni — az ország nagy kárával.

Ugy látszik, hogy mi még mindig nem ismerjük az idő becseit; pedig sokan tudjuk, sőt gyakran el is mondjuk azt, hogy elkéstünk, s néha magunkba szállva azt is bevalljuk, hogy sokban messze, nagyon messze maradtunk el a kulturálmok mögött.

Egykor latinul beszélő nemzetnek tartották a nyugotiak a magyart, még se értjük meg a qui habet tempus, habet vitam latin mondatot, olyan formán magyarázzuk: élünk, még reá érünk. Pedig, ki tudja, reá érünk-e holnap arra, a mit ma elvégezhetünk volna: az idő kereke halad, nem vár reánk, ellenzékünk pedig a lehető legrosszabb utat választotta arra, hogy az elmulasztottakat kipótolhassuk.

Sajnos, hogy így van. A pártok közti kiegyezésről volt szó azon czélból, hogy a törvényhozás munkához láthasson, hogy a reform terén előhaladhassunk.

Elmondhatjuk, anélkül, hogy egyoldalúan bírálnók az alkudozás különböző fazisait, hogy a többség igyekezett elmenni az engedmények azon határáig, a melyen túl saját méltóságának sérelme, de főleg a parlamentarismus alapelveinek feladása nélkül nem mehetett; hanem a compromissumot ajánlott ellenzék merev magatartást követett, ugy a választási novellát, mint az 5 éves képviselői mandatumot illetőleg egészen ki akarta vinni saját nézetét. Már pedig, ha kiegyezést akartak, annak csak ugy van értelme, ha egyik fél sem marad meg az alku kezdetén elfoglalt állásponton, hanem mindketten igyekeznek egymáshoz közelíteni, követeléseiket kölcsönösen egyeztetni; ha az nem így történik, — ha bármelyik fél azt követeli:

fogadjá el a másik az álláspontját egészben, s adja fel a magáét teljesen, — akkor nem kiegyezésről, hanem csak meghajlásról, hogy ne mondjam meghódolásról lehet szó.

Hibás lépések történétek mindkét részről, hanem a plus ebben is ellenzékünköt illette; külö-

nösen azt nem lehet igazolni, miért tettek ajánlatot a kiegyeztetés megkísérlésére, ha előre elhatározták volt, mit sem engedni eredeti követeléseikből.

Ezt különben akként magyarázzák, hogy a kezdeményező Jókai és társai korántsem lettek volna oly hajthatlanok; hanem Tisza Kálmán Pestre visszaérkezve terelte vissza a dolgokat azon álláspontra, honnan a közeledést a két párt 9-esieknek előkészíteni se lehetett.

Valószínű, hogy T. K. ep az ilyen vezénylet miatt vállaira háruló felelősséget akarta lerázni, midőn a képviselőház mart. 26-ki ülésében azon indítványt nyújtott.

april másodikán a szombati és vasárnapi üléseket szentelje a ház az égetőbb reformokat illető, előkészített törvényjavaslatok tárgyalására.

El lehetünk kényesülve arra, hogy T. K. ezen lépését egy fogja az ellenzéki sajtó föltüntetni, mintha azzal még a legutolsó perczben is oda nyújtotta volna a többségnek a kibékülés kezét, s minthogy a Deákpart azt egészen el nem fogadta, így el nem fogadhatta, őt terhelje azon vád, hogy miatta kénytelen az országgyűlés re infecta a jelen ülészeköt befejezni.

Valóban sajnós, hogy a „reform-országgyűlés“ ily módon kénytelen feltenni az i-re a pontot, hogy sok oly üdvös törvény meghozatala odátartott el, melyek állapotaink több égető baján segíthettek volna; a pártok külön szempontjukból bizonyíthatják azt: ki okozta a késlekedést, ki szolgált gátul, — itéli azonban a nemzet józansága fog az új választásokkal, s azokra bizandja sorsának intézését, kik erre, kimondhatlanul súlyos viszonyaink közt képeseknek és méltóknak találtattak.

Kolozsvár, mart. 27. 1872.

Tisztelt szerkesztő ur! A tegnapi városi képviselői mult ülésben a jogügyi bizottmányok véleményezést végett beadott s a városi közönséget annyira zaklatott pálinkaügyet vette föl első tárgyal. A jogügyi bizottmány véleménye szerint a tanács az általa kiadott hirdetményhez oly megszorító todalékokat ragasztott a bérlő javára, mely minden városi polgárt elzart attól, hogy 5 vederrel vett szeszét vagy pálinkáját cselédjé vagy napszamosának adhassa, csak egyedül ő saját személyére ihatta meg. A képviselőben a tanács ezen jelzett eljárása megrovatván a bérszerződés pontjai szerint rendelt meg a képviselőt az eljárás jövőre, hogy vagy bár ki is 5 veder vagy azon felüli szeszét, pálinkát, bár honnan vehet és azt cselédjéinek, napszamosainak kioszhatja.

Megfoghatatlan azon hallgatással mellőzött eljárása a végrehajtó városi tanácsnak, hogy saját belátása szerint a közönség határozatán tullepet, s az ipart is, a mely most minden mivel államban a legszabadabban mozoghat, megszorítja még az által is, hogy a rozsolis termelőköt folytonos zaklatásaival oda vitte, hogy termelőköt fel kell hagyniok; mert elfoglalták ezen termelőköt a kereskedésre készített, ládába bepakolt és szekerekben a városból kiszállított rozsolisokat is.

Uraim, hol van ez a képviselőt által helyben hagyott szerződésbe megírva? Ezért és az iparosok részéről szabadon a törvény korlátai között árulható szeszét, az interpellatio meg fog történni, mi jognál fogva kutának a bérlő cselédjét kereskedőknél, gyógyszerárakba, stb.

Hosszas vitát idézett elő a flaszterezés, két vállalkozó jelentkezett, kik ugyan egy bányából ugyanazon

oly változáson megy át (i. e. a mézga vagy tojásfejtér) hogyha a vizet forrponig hevítünk is, a bőrzetet a lapról fel nem olvad. Ezt előre boesátva, megkezdhetem a fénynyomat kezelésmódnak elősorolását.

Azon tárgyról, a miről fénynyomatokat akarunk nyomtatni, előbb a rendes fényképészeti uton egy tökéletes nemleges (Negativ) képet kell készítenünk. Ezen nemleges képet színével befelé fektetjük azon felére egy vastag üveglapnak, a melyet előbb behuztunk festeny-esnyével (Chrom Gelatin) s mindkettőt présbe szorítva kitesszük a napvilág hatásának. A mig ezt ott hagyunk kellő ideig szükséges, addig ösmerkedünk meg a festenytartalmu enyves üveglemez készítmódjával.

Egy jó erős üveglapot leparált vízzel felhígított tiszta tojásfejtérrel huzunk be. Miután megszáradt, cse-reznünk azért szükséges, hogy a most már bőrré változott tojásfejtér-bőrzetet jól az üveghez tapadjon.

Ezután a második bőrzetet vonjuk reá, tisztított enyvoldat által, a mibe előbb néhány csöpp tömegesített gubacsav (Acidum Gallicum) oldatot teszünk.

Miután ezen második bőrzetet kellően kiszáradott ekkor kész a lap, a harmadik, de már ezen a világosság-gal szemben érzékeny bőrzetet felvételére.

Ezen bőrzetet tejszerű vastagságu tisztított enyv és kétfesavas haméleg olvadékból áll.

A hogy ezen harmadik bőrzetet is ügyelve kiszá- ritottuk: kész a lap, hogy a nemleges képet reá téve a világosságra kitegyük. —

fajta granitból, egyik 16 ft, másik 20 fírt ajánlta a vasuti indóházhoz ölet a járda és átjáró koczkáknak szállítani. Végül határozatba ment, hogy geologusok hivandók még a szakbizottmányba, kik a kö minősége, tartóssága felől véleményt mondva, az olcsóbb ajánkozóval a szerződés megkötéséék, és grí Teleki Domokos házától a Fiscus szegletjéig a járdakészítést elkezdjék, az onnan felszedett mészko járdából földzassék ki a láb és nyaktörő föbbi hiányos járda, mert ily elhanyagolt rosz járda a kerek világon sehol se létezik.

A város szénafüi, koródi jószága, feleki kocsmája tegnap árverzetelven azokat a gyűlés helyben hagyta, minden árverési tárgy csaknem két árba adatván ki bérbé. Végül a kir. törvényszék elnöke átiratára, az esküdtök megválasztására az esküdtöszékhez, három ösz-szeirő biztos kinevezetelt.

A „Kol. Köz.“ eredeti távsürgönye.

Szt-Pétervár. Valótlannak mondják a hírt, mintha az orosz hadsereg is hadstek szerint osztatnék be, felhagyatván a conscriptio rendszerre.

Róma. Franciaország magatartásában itt nem biznak, a feszültség még mindig észlelhető.

London. A khivai Khán az Amur-Darje nyugoti csatornáját elzáratta, hogy az oroszoknak lehetlenné tegye az ország beljébe hatolást.

Legujabb táviratok.

Prága, márc. 26. A választók terrorisálásának meggátálása végett katonaság küldetett Horzitz és Jitschinbe. Kolínban a polgárság tömeges küldöttségekké alakulván a házakba 10—30 katoná szállásoltatott be. — A „Nadorny Listy“ lefoglaltatott, mivel közölte azon alkotmányhü nagybirtokosok névsorát, kiknek birtokai eseh vidékeken fektésznek.

Lipsee, márc. 26. Az esküdtöszék által Liebknecht és Bebel felségárulás miatt 2—2 évi várfogságra ítéltettek; Henner felmentetelt.

Madrid, márc. 25. Ministeri számítás szerint valószínűleg 150 unionista, 170 progressista és sagalista fog megválasztatni.

Brüsszel, márc. 25. Az „Indep. belge“ berlini távirata jelenti, hogy Luxemburg meghatalmazottjaival márc. 23-kán volt az első értekezlet. Megerősítik, hogy a luxemburgi vasutak kormányzatát, Luxemburg semlegessének biztosítása mellett, az elsass-lotharingiai vasuti bizottmányra szándékoznak bizni.

Versailles, mart. 26. A nemzetgyűlés tegnap ülésében sürgetőnek mondatott ki azon kormány elöterjesztés, mely a megyei tanácsokat april 8-ig elnapoltatni indítványozza; — továbbá Bamberger azon indítványa is, hogy a capitulatiókat vizsgáló bizottmány határozatai a nemzetgyűlés elé terjesztendők és a hivatalos lapban közzétendők.

Páris, mart 25. A pénteken elnapolt diplomatiáj elfogadás ma leend. Az angol királynő a mult éjjel Párison utazott keresztül. — Frigyes Károly herceg Tunisba érkezett, és mint állítják, haladéktalanul Egyiptomba fogna elutazni.

Montevideo, febr. 28. A kormány reméli, hogy békésen elintézheti a bonyodalmakat a forradalmi párttal.

Most ideje lesz már behoznunk söitét helyre a világosságra csak imént kitélt képünket.

A nemleges képet, hogy az üvegben levő bőrzetet meg ne sértsük, ügyelve felemeljük. A festeny esny-bőrzeten halvány barna színben egy gyöngéd árnyalatu kitűnő szép igenleges (Positiv) képet pillantunk meg. Most ezen képet egy megfelelő nagyságu tiszta vizet tartalmazó ládába tesszük és időközönként mindaddig töltünk reá vizet, mig ez letöltve róla, a festeny által sárgára többé nem festve tisztán foly le.

Ekkor a képet pormentes helyre egy pár napig végleges kiszáradás végett elteszük.

Ha már a fennebbi egyszerű mód által nyomtatás alá elkészült képlemezünk kiszáradott, ügyelve vizes szivacsal megdörögöljük, s a felesleges vizet a mint felitatuk, egy könyvonda-festékes hengert rajta keresztül boesátunk; azon helyeken hol az átlátszó nemleges képen a világosság keresztül hatott: a festék leragad, mert ott a bőrzetet száraz tulajdonsággal bír; azon helyen pedig hol a nemleges képen nem hathatván keresztül a világosság, ott a bőrzetet nedves lévén, a festéket visszataszítja, nem ragadhat reá. Az így befestékezett lapra egy megfelelő nagyságu papírost teszünk, és miután egy közönséges könyvnyomda-présen keresztül boesátottuk, róla a papírost fölemeljük, melyen tökéletes másolatát látjuk azon sokszorozható képek, a mit a fennebb leirt egyszerű móddal a vastag üveglapra készítettünk.

Veress Ferenc.

KÜLFÖLDI HIREK.

Páris, mart. 25. A „Memorial“ jelenti: Az olasz hadsereg a német birodalmi sereg mintájára alakították át. A „Débats“ hitelreméltónak tartja a „Memorial“ jelentését, miszerint 1871-ben Gasteinban megállapodás jött létre, hogy Olaszországban semmi idegen hatalomnak a beavatkozása meg ne engedtesék.

A francia sajtó sokat foglalkozik a sebastopoli erődök kijavításával. A „Débats“ azt mondja, hogy Anglia beleegyezvén a párisi szerződés átvizsgálásába, semmi joga sincs panaszt elmulni, vagy meglepetést fejezni ki Oroszország jelen eljárása miatt. Franciaország ez ügyben épen nincs érdekelve.

Szt-Pétervárról 24-ről jelenti, hogy félhivatalos lapok buzgón emelnek szót egy Sebastopolba vivő vasut építése mellett.

Odessa, mart. 25. A császár kívánata folytán a sebastopol-moszkvai vaspályának 3 év alatt késznek kell lennie. A munkák májusban indulnak meg.

A felsőház 23-ki ülésében lord Granville, lord Derby interpellatiójára válaszulva kijelenté, hogy semmitsem kell hozzáadni Gladstone-nak szerdán adott nyilatkozatához, az Alabama kérdésben követendő politika tekintetében. Mindkét kormány a barátságos kiegyezés iránti óhaját által van lelkesítve; — s kár lenne a szerződés fenntartására való kilátást megfontolatlan szavak által veszélyeztetni. A kormány kész föntartani a trónboszédben, s a miniszterek fejtegetéseiben adott biztosításokat; — az saját becsületét, s méltóságát csorbítva, ha eltérne az érett megfontolás után elfoglalt magatartástól.

Szekely-Keresztur, mart. 21. 1872.

A helybeli állami tanítóképezde, a kebelében alakult betegsegélyző- és zeneegylet pénztárának gyarapítására f. hó 20-án, a helybeli unitarium gymnasium nagy halltermében zeneestélyt rendezett a következő műsorozattal:

1. „Honfiak vigyázatok“ Küchenből. Éneklí a képezdei ifjuság összes kara.
2. „Attília.“ Fuvolán előadja S. D. k. tanár; zongorával kíséri Z. Gy. k. zenetanár.
3. „Népdalegyveleg.“ Éneklí a k. magándalkar.
4. „Paraphrase über die Loreley“, v. Dr. C. Seeger, harmoniumon előadja Gy. I. k. igazgató.
5. „Eötvös József emlékezete“ Szász K.-tól, szavallja Bak Domokos k. növendék.
6. „Az éj.“ Schubertől. Vocal quartett, énekelve B. J., P. L., S. A., Cs. J. k. növendékek által.

II. szakasz:

1. „Harczi gyászda!“ Silchertől, éneklí a k. ifjuság összes kara, harmoniummal kíséri Gy. I. igazgató.
2. „Souvenir a Fr. Liszt grande galopp par A. M. de Pusch.“ Zongorán előadja Z. Gy. k. zenetanár.
3. „Népdalegyveleg“, éneklí a kép. magándalkar.
4. „Magándalok“ Schubertől, éneklí S. D. k. tanár, harmoniummal kíséri Gy. I. k. igazgató.
5. „Hogyha én király volnék“, Kakas Mártontól, szavallja Szász János t. képezdei növendék.
6. „Induló“ (Marseillaise), előadja a k. ifjuság összes kara.

A körülmények általán kedvezők és a programm eleget igéro lévén, a legszabb közönség gyűlt össze, minőt csak remélni is alig lehetett. Az előadás 10 órakor ért véget, s mi a lehető legnagyobb meglepedéssel vevünk bucsut az élvezetteljes estvéttől. A műsorozat egyes pontjai versenyeztek egymással érdekességben, s ha már a bírálgatás czélunk nem lehet is, annál kellemebb kötelességet teljesítünk, midőn teljes elismerésünket nyilvánítjuk Gyertyánffy István k. igazgató, (s Sándor Domokos k. r. tanár urak irányában, kik közül első művészi játéka, utóbbi kiválóan érzésetjes éneke és az énekkarok előkészítése és ügyes vezetése által szerzett magának kiváló érdemet. Az énekkarok működése különösen figyelmet ébresztett és becsületére vált volna magasabb művészi köröknek is. Az a biztonság, a crescendo és decrescendoban való öntudatosság, melynek az ifjuság oly fényes bizonyítványait adá, színházi karainknak is diszere válnék. Ehez járult a darabok kitünősége is, mely körülmények szerencsés találkozására a közönséget zajos tetszésnyilvánításokra ragadta — s a második szakasz 3-ik pontját ismételtel kelle. A vocal quartett minden várakozást fölülmult. A szavallók szintén méltó elismerésben részesültek, s Szász János v. szünni nom akaró tapsok következtében Jókai „4-ik §“-át helyes vezetéséről, s ez intézet jövőjére nézve a legszabb reményekkel vagyunk eltelve.

A mint értesülést szerzettünk, az összes bevétel 77 ft 50 krra ment, mely összeg a két egylet között oszlik meg. Ez összeg az által is gyarapodott, hogy Lázár

TÁRGA.

A fénynyomatról.

II.

Daguerre, Talbot és Niepce halhatatlan nevek mellett a fényképészeti terén ott ragyog Scott-Arche-é is, ki a három első találmányának épületét mintegy betelözte. Poitevin se felejtethetik el azok soha, kik az ő újabb felfedezését tanulmányozva, tovább tökéletesíteni fogják.

Az ő találmánya jelen egyszerű értekezletem tárgya, az ugynevezett: Photo-verrotypie, Photo-Litographie, Photo-Zinkographi, Glasdruck, Albertippie, Lichtdruck stb.

Ha már nem nevezhetjük Poitevin-typyennek, miután a kiindulás tőle ered, ugy anyanyelvünkön a mig más jobbat talál, nevezzük fénynyomatlaknak.

Kiosztás végett ide mellékelt párszáz darab fénynyomatok kezelésmódjával, mielőtt, a n. t. olvasót megösmertetném, szükségesnek vélem előbb az abban legfőbb szerepet játszó vegytani sóval, az ugynevezett kétfesavas haméleg (Doppelt chromsaures Kali) saját szerü tulajdonságával csak némileg megösmertetni.

Ha a fennebbi sóból tojásfejtér-, felolvasztott enyv-, vagy bármimemü (vizben oldható) mézgafejtébe teszünk, s ezen vegytéköt egy üveg-, kö-, vagy érczlapot behuzunk, s kiszáritása után a napon megvilágítjuk, ez által

Márton utólagosan 2 frtot Jedd János 1 frtot fizetett a jólékony ezéi iránti tekintetből, Lengyel József pedig egy álló helyet 2 frtal, b. Gamerra Gusztáv három ülőhelyet 5 frtal, Papp Ödön ugyanannyit ugyanannyival, Jenei Victor két ülőhelyet 2 frtal és Bartha Miklos egyet 1 frtal fizetett meg.

Végül nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy az osztálatn tetszés közé hallgatóságunkban vegyült egy dissonans hang is, megütöközését nyilvánítván a felett, hogy a második szakasz 4-ik pontja német szöveggel adott elő. Ebből tehát a következnek, hogy miután Schubert dalainak szövege — tudunkkal — még nincs magyar fordítva, e klasszikus darabok csupán e bünökért kiküszöböltesse hangversenyekről. Mi azonban azon véleményben vagyunk, hogy a klasszikai zene par excellence cosmopolita s nem azért szép, mert magyar vagy német szöveg áll alatta, hanem mert a költői génie belehelte lelkületét. Vagy mit tartanánk a magyar népdalokat bámulva hallgató yankee-ról, ha abban kezdene akadékoskodni, hogy az éneklő a „rózsám“ helyett miért nem mond „siweet heart“-ot, mennyivel szebb volna akkor az a magyar nóta?!

Ne keressünk tehát a kákán is bogot.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, március 28. 1872.

— Királyné őfelsége mart. 26-áneste 1/2 8 óra-kor szerencsésen megérkezett Budára. Kisérétében volt: Nopcsa főudvarmester, Ferenczy Ida k. a. s a többi rendes kíséreti személyzet. Ő felsége a király, Rudolf koronaherceg s Gizella főhercegnő, továbbá József főherceg s neje ő felségeik, megérkezvén a vonat, Erzsébet királyné elibe siettek. Az ünnepélyesen díszített s kivilágított váró teremben a belügyminister több polgári tisztviselő s számos főurak s urnők jelentek meg a királynét üdvözölhetni, ki igen nyájas szavakat intézett többekhez a jelenlevők közül, s majdnem egy negyed-órát időzött még az indóházban, a midőn aztán kocsikra ülven, a felsőes királyi család a népsokaság szívből fakadó többszörös éljenkiáltásai között felkocsizott a várba. E királyné ragyogóan jól néz ki, s a legjobb egészségnek örvend. Maria Valeria főhercegnő ezáltal nem jött el.

— Rudolf koronaherceg és Gizella főhercegnő ő felségeik tegnap meglátogatták az akademia palotáját, Ő felségeiket gróf Lónyay elnök, Csengery Antal 2-od elnök, Arany János főtitkár s Rónay titkár fogadták s az akademia dísztermébe kísérték, hova megismertetés végett az akademia képtárának remekb műveit összehozták. Ő felségeik nagy érdeklődéssel nézték meg a szép s művészi becsesel bíró képeket, s mintegy három negyed órát időztek e képteremben, honnan az ülésterembe s az elnöki szobába mentek. Megszemléltek azután a könyvtárt is. Ő felsége a koronaherceg nagy érdeklődéssel tudakozódott az akademia ügyeiről, a bemutatott képekről, az ülésteremben levő tájképekről: hasonló érdeklődéssel kérdezte Arany Jánostól hogylétét, s említette, hogy kölleményei közül némelyeket ismer. Sokáig társalgott Csengery Antallal, ki a kívánt felvilá-

gosításokkal solgált, s Kraczmannel, ki a képekről adott magyarázatokat. Azután mind Rudolf koronaherceg, mind Gizella főhercegnő az elnökség felkértére beirták nevüket az akademia vendégkönyvének első lapjára, melyen ő felségeinek a királynak sajátkezü bejegyzése áll. A palota előtt nagy néptömeg sovárgot látni a viruló egészségnek örvendő királyi gyermekeket, kik három óra után távoztak vissza a várba.

— A király 2500 frot kegyeskedett engedélyezni magánpénztárából a hozzá pénzegélyért folyamodott érdemesb szükkőködők részére.

— A Deák-párt martius 27-én d. u. 4 óra-kor tartott értekezletén Tiszta K. indítványa tárgyalatott. Az értekezlet az indítványon azon részét, mely az ünnep és vasárnapi tárgyalást illeti, a jelen napi rendtartás feltételével elfogadta.

— A 15-ös bizottság, melyhez a bünvádi eljárásról szóló tjavaslat utasítatott, vasárnap és hétfőn ülést tartott. A törvényjavaslat általános tárgyalása élénk vitát s eszmecserét idézett elő. Pulszky Ágost azt indítványozta, hogy a szakbizottság dolgozza ki azon alapelvet részletesen, melyeknek korlátain belül a bünvádi eljárás ideiglenes szabályozását óhajtja, s hatalmazza fel az országgyűlést az igazságügyminister, hogy ez alapelvet nyomán a büntetőeljárást dolgozza ki, s rendeleti uton léptesse életbe. Ezen indítványt Horváth Boldizsár is támogatván, röviden jelezte a főbb elveket, ugymint: a delegátói joga a curiát illesse, a kir. ügyész és vizsgálóbíró hatáskörének körvonalozása, az írásbeli perritel megszüntetése, a vizsgálati fogság, ház- és személymozgás részletes szabályozása stb. Ezen álláspontot még Mátyus Arisztid támogatta, azonban a bizottság ez indítványt szavazattöbbséggel elvetette. Másik indítványt Filtenbaum erdélyrészi képv. tette, hogy ezen javaslat ugyis ideiglenes, s Erdélyben az osztrák büntetőeljárás van érvényben, mely az osztrák nemzeti joggal szerves összefüggésben áll, ennélfogva ez Erdélyre ne terjesztessék ki; ezen indítványt a másik erdélyrészi képv. Török Albert nem osztotta elvileg, mert nem óhajtja a külön intézkedés fenntartását — elismeri ugyan, hogy egyelőre a javaslat életbelépte zavarokra adhat alkalmat, de azon a kormány czélszerű utasításokkal segíthet, és végre óhajtja az egyforma eljárást főleg azért is, mert azon részei a javaslatnak, melyek az osztrák eljárással el-lenkeznék, határozottan haladásnak jelezhetők; ilyenek a bizonyítékok mérlegelésének elejtése — a tanukat nem a vizsgálóbíró esketi meg — a súlypont a végtárgyalásra van fektetve stb. Eme indítvány is szavazattöbbséggel elvetetvén, a törvényjavaslat általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadotván, a bizottság a részletekbe is belement — s lényegtelen módosításokkal a 24. §-ig letárgyalta. A jövő ülés napja bizonytalan.

— Folyó évi april hóban az ezüst-árkeleptőltek valamennyi, ennek beszedésére jogosított és e jogot igénybe vevő vasutakon a magyar korona területén 7 1/2 % -kal lesz számítandó.

— A kol. j.-bíróság hivatkozva azon ministerialis intézkedésre, mely a kihágási ügyeket a járásbíróságok illetékessége alá rendeli, s mely intézkedés a járásbíró-ság személyzetének szaporítását és így helyiségének

3—4 szobával leendő kiterjesztését teszi szükségessé, a comunitást megkereste az iránt, hogy a járásbíróság hivatalos helyiségének 3—4 szobával leendő kiterjesztéséről intézkedjék, mely megkeresvényt a comunitás f. hó 27-én tartott gyűlésen tudomásul vévén, vélemény adás végett a jogi bizottsághoz tette át.

— Az országos központi takarékpénztár nagy választmánya f. hó 26-án d. e. 10 óra-kor Bartal György elnökele alatt tartott gyűlésén, az általános takarékpénztári gyűlés összehívását határozta el, mely gyűlés jövő ápril 7-én nyílik meg; azonban a Hungaria nagy termében az e czélra kiküldött bizottság már 5-én megnyitja irodáját, hol a takarékpénztárak megbízottjai igazolványaikát átvehetik, 6-án nagy ismerkedési estély tartatik. A takarékpénztár gyűlésén több mint 130 takarékpénztár határozta el képviselői által részt venni. A gyűlésen létrehozandó általános takarékpénztári egyesület az üzlet egyéb ágain kívül a kormány vidéki pénztáraiban levő pénzek kamatozó elhelyezéséről fog gondoskodni. Azon takarékpénztárak, melyek az egyetbe való belépés iránt nyilatkoztak, több mint 70 millió tökével rendelkeznek. Az alapítandó intézet minden esetre messze kiható nemzetgazdasági fontossággal bír.

— A temesmegyei inségek segélyezésére a belügyminister a P. Lloyd szerint 6000 frot vetemény-magok megszerzésére, az azokban szükkőködő vidékek számára 40,000 frot utalványozott a központi állampénztárból. Az utóbbi összeg 6 év alatt egyenlő részletekben és 5 % -es kamatokkal lesz visszafizetendő.

— Londonban, „Vaudeville“ nevű folyóirat indult meg azon sajátos szerkezettel, hogy az előfizetők írják tele, s azok mindenikének joga van cikkét kinyomatva látni.

— Hirtelen halál. Kis Ferencz, segédhivatali aligazgató a honvédelemnél, mart. 26. bureaujába ment s ott vígan beszélgetett társaival. Egyszerre összerogyott s meghalt. Szélhűdés érte.

Apróságok.

— Byron lord mondani szokta: ovakodjatok a szürkés szeműektől; hisz önnek ilyen van, teleték egykor a nagy költőnek; bizony az igazat megvallva — figyelmeztetésemet sokan hasznát vehették volna azok közül, kiknek velem volt bajuk.

— Saphir és a sugó. A salyra e nagy mestere, kinél az elmélet késő venségében sem tempult, s ki babyloni fogságban szomorú ideje alatt oly népen énekelte meg a „honvéd“-et, s a „Krücke“-ben nem egy béna szabadságharcosnak nyújtott balszámot fájó seibeire — egykor egy színészársulatot látogatott meg. Mindenkit bemutattak neki, még a sugót is; a mint ennek minőségét hallá hozzá sietett s e szavakkal szorított vele kezét: örülök, hogy megismerhetem, én már öntől soke halottam; tölem, kérdező elbámulva a sugó — igen, igen, viszonzá Saphir — hisz tegnap színházban voltam.

— A susterék sem költötte a gölya. Egy bizonyos városban járdákat készítettek minden utcában. A munka bevégeztelével találkozik a kancsó mellett a főjárdakészítő egy ismeretes lábtümművészettel s élvezelve így szólítja meg: azt gondoltam, hogy ezután nem találkozom a susterékkal a csapszékekben, mert hát a jó

járdán kevesebb lábbeli szakad el; biz azt roszul gondolta, felel a majszer: roszt bürt veszünk s az árakat emeljük, így kettős hasznunk lesz e változásból.

— A népmeltem arnyoldalait Kant így jelezte: Frankhon a divat, Anglia a szeszély, Spanyolország az őshajhászat, Itália a pompa s Némethon a czimkorság hazája.

[—] **Nemzeti színház.** Kedden, mártius 26-án „Paul Jones“ adatott. E merész dráma a 20 év előtti romantikai iskolából való, s még ma is képes volt, helyzetének és alakjainak grotesk festése által, a közönség figyelmét mindvégig lekötve tartani. Az előadás dícséretes összévágással ment végbe. Kovács Gyula, a czim-szerében erőteljes alakot vitt a szinpadra, előadása, különösen azon jelenetben, midőn a tengert festi, ugy az utolsó felvonásban, midőn a fiut szeretőt egész önzetelen lemondását tárja föl anyja előtt, kiválóan sikerült. Fehérváryné, D'Aurai marquise-t, átgondoltan s kellő nyugodtsággal játszá, a harmadik felvonás nagyjelenetében, kellőleg tudá érezeteni azon nagy hatalmat, melyet férjére gyakorol. Boér Emma, Margarétha szerepében, a szenvedő szív tájfadalmait, részvétér-jelezte tudta visszatükrözni. Szentgyörgyi, az örült atyát játszá, s a 3-ik felvonás idegtesztítő jelenetében magát, igen sikerült masquirozása által is feltűnővé tette. Szilágyi, Emanuel szerepében, buzgalmának megfelelő sikerrel működött. Közönség szép számmal.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Márcz. 27-ről: 5 % Metalliques 64.90. 5 % Nemzeti kölcsön 70.80. 1860-diki állampkölcsön 103. —. Bank-részvények 841. Hitelrészvények 34.575. London 110. 55. Ezüst 109. —. Cs. kir. arany 5.29. Napoleondor 8.82.

Földterhementesítési kötvények: Magyar 81.50. Temesi 78.50. Erdélyi 78.25. Horv.-Slavon —. —.

Felölös szerkesztő: **Sándor János.**

A közönség köréből.

Tisztelt szerkesztő ur! Becses lapja szerdai szá-mában „Igazán többen“ aláírással egy czáfolat formát juttatnak a nagy közönség elébe a „Temetkezési pénztár“ ügyében. Nincs kedvünk e tárgyban hosszas polemia-ba bocsátkozni annyival is inkább, minthogy „Igazán többen“, ugylátszik a tüzhelyhez közel álva élet-sünkre adják, hogy tévedtünk, mert a temetkezési inté-zet csak jelentkezőket keres, kiket öszve híván, reájok bizza, hogy tetszésök szerent részvényes vagy kölcsönös egyletet alkossanak, s így a kérdéses hirdemény minden beiratási díj nélkül jelentkezőket keres. Ha így értelmezik kiadott hirdeményüket, ebben mi is belenyugsunk, s biztosíthatjuk, hogy hiába nyuj-tanak kilátást, hogy mi önök szerent a képzelt jöve-delemből osztakozunk, mert mi se részvényesek se biztosított felek nem leszünk. Egyedül a nagy közönség iránti őszinteségből kívántuk azt rögtön jelezni, egyszersmind a képviselő testületnek gyűtésében oda fogunk hatni, hogy a ns. város tulajdonát képező két halottas szekér kellő árszázbályzat mellett, ugy adas-sék bérbó, hogy szegényebb sorsu polgártársainkra ne nehezedjék monopol s a végültségesség megtétel lehető, legolcsóbban kerüljön. Többen.

1-3 [437] Egy terjedelmes gyümölcsös kert és szőlő, Kolozsvárt, a Kányamálban, 6-7 hold nagyságú, nyárilakkal, bérrendezett méhészettel eladó. Értekezhetni Demjén László könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Wiener Commissions-Bank VÁLTOIRODÁJA Kibocsátó vételjegyeket az alább feljegyzett sorsjegyekre, s az összeállítások már azért is a legelőnyösebbek közé számí-lának, mert minden ly vételjegyet tulajdonosának egyedül megvetheti s ezen kívül egyedül megvetheti s ezen kívül kamatban részesülhetni. A. csoport. (Evenként 16 húzás.) Havi 10 forint részletfizetés. — Az utolsó részlet fizetése után minden résztvevő korlátozó 4 sorsjegyet kap. Egy 5%-kos 1860-ki 100 forintos állampkölcsön sors-jegyet 300,000 ft s a sorozatos sorsjegyet 400 ft-ral visszaváltatik. Egy 3%-kos török császári 400 frankos állam-pénztár sorsjegyet. Főnyeremény 600,000, 300,000 frank valóságos aranyban. Egy horgoz. braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Főnyeremény 80,000 taller minden levonás nélkül, egy innsbruecki (tyröl) sorsjegyet. Főnyeremény 30,000 forint. B. csoport. (Evenként 13 húzás.) Havi 6 forint részletfizetés. Az utolsó részlet fizetése után min-den résztvevő korlátozó 3 sorsjegyet kap. Egy 3%-kos török császári 400 frankos állam-pénztár sorsjegyet. Főnyeremény 600,000, 300,000 frank valóságos aranyban. Egy horgoz braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Főnyeremény 80,000 taller minden levonás nélkül, egy szász-meiningeni sorsjegyet. Főnyeremény 45,000, 15,000 ft-nyelmen ért. Vidéki megrendelések pontosan és utánvét-mellett is eszközölhetnek. — Nyereménylistáimok a húzások után, bémmentesen — ingyen küldenek meg. 3-30 (434)

17-24 (116) Hihetetlen, de mégis igaz, regulált ÓRÁK oly mesés olcsó áron adának el. Csak 10 frt. egy valódi angol ezüst hengeróra, kristályüveggel, percz mutatóval, va-lamint 14 frt. lódi talami aranyláncszal, medaillonnal és jótállási jeggyel, 14 ft. Csak 19 frt. 50 kt. óra, kettős kópényvel, inoman zomancsozva, linom talami aranyláncszal, medaillonnal és jótállási jeggyel. Csak 15 frt. 50 kt. óra egy valódi angol, finom tűzarányozású ezüst chronometer állási jeggyel. Csak 14 frt. egy valódi angol csinos talami aranyhenger óra, legújabb minijú, kettős láncz, medaillon és jótállási jeggyel. Csak 14 frt. egy talami arany óra, kettős kópényvel, savoneteringóra, kristályüveg-gel, medaillon és jótállási jeggyel. Csak 17 frt. egy valódi angol ezüst horgonyóra, kristályüveg- és finom véssetel. Csak 15 vagy 18 frt. egy angol Prince of Wales, rónomtor óra, a legérősebbi lódi csinos talami aranyba foglaltva. Ez órák a többiek felett azon előnyvel bírnak, hogy azokat kúcs és nélkül lehet felhuzani. Ily órákhoz mindenki egy talami aranyláncz, medaillon és jótállási jeggyel igényel. Csak 15 vagy 18 frt. egy egészen kisértő női óra, valódi ezüstből, valódi ara-nyláncz, medaillon és jótállási jeggyel. Nyozással, nemkülönben valódi talami arany nyakláncz-csal és jótállási jeggyel. Csak 13 frt. egy ezüst henger óra, rugóra és erős kristályüveggel, nemkülönben lódi talami arany óra, rugóra és erős kristályüveggel, nemkülönben Csak 22 frt. egy legfinomabb talami arany óra, 15 rubinra, legfinomabb talami arany láncz- és medaillonnal. Csak 24 frt. egy ezüst remonitör óra, mely kulcs nélkül felhuzható, talami arany láncz- és medaillonnal. Csak 30, 36 frt. egy arany henger óra, Nr. 3, talimari-ny-láncszal, medaillonnal és jótállási jeggyel. Csak 24, 26, 28 frt. arany női órák, láncz, medaillon és jótállási jeggyel. Csak 45, 70 frt. egy arany horgony óra, talimari-ny-láncszal, medaillonnal és jótállási jeggyel. Ezüst hengerórák 4 rubinnal aranyzással, rugóval 10-12 forint henger-női órák 13-14 „ hengerórák 13-16 „ horgonyórák 13-17 „ horgonyórák 14-17 „ horgonyórák 16-19 „ horgonyórák 15 rubinnal 20-23 „ inomabbak ezüst kópényvel 24-28 „ dufla fedellel 24-28 „ inomabbak 25-26 „ angol horgonyórák kristályüveggel 25-26 „ horgony-hadsereg-órák, dufla fedellel 25-30 „ horgony-remonitörök, valódiak, a nyaknál felhuzok 28-30 „ Remonitörök dufla fedellel 33-40 „ kristályüveggel 33-40 „ horgony-hadsereg-remonitörök 38-45 „ hengerórák Nr. 3 arany, 8 rubinnal 38-48 „ do zomancsozva 36-45 „ do aranykópényvel 36-45 „ do zomancsozva, gyémánttal 36-45 „ do kristályüveggel 36-45 „ do duflafedellel, 8 rubinnal 40-48 „ do zomancsozva, gyémántokkal 40-48 „ horgonyórák 15 rubinnal 50-65 „ do inomabbak, aranykópényvel 53-60 „ do duflafedellel 55-60 „ do aranykópényvel 55-60 „ do kristályüveggel 55-60 „ do horgonyórák 65, 70, 80, 90, 100-120 „ do 40-48 „ do kristályüveggel 40-48 „ do duflafedellel 50-56 „ do 80, 90-100 „ do 100, 110, 120-160 „ do Remonitör-órák, laposok 100, 110, 120-160 „ do duflakópényvel továbbá Ezüst óralánczok darabonként 3 frt 50 kt, 4 5, 6, 7, 8-10 frt. Talami aranylánczok: rövidék: forint 1, 1.30, 1.60, 2, 3, 4, 5, 6, 24 óra alatt feltehető, és a kívánatnak meg nem felelő ezíkték, a legkésőbbesben kiteszerelnek. Nem regulált órák 2 frtal olcsóbbak. Argyrák ingyen. Órák elfogadhatnák eszerében. Valamennyi órák első minőségűek, és másokkal csekélyebb minőségűekkel fel nem cserélendők. Az órszereznek előre beküldése vagy utánvétel mellett, minden megrendelés 24 óra alatt feltehető, és a kívánatnak meg nem felelő ezíkték, a legkésőbbesben kiteszerelnek. Nem regulált órák 2 frtal olcsóbbak. Argyrák ingyen. Óraművesek és órárkészítők, egy az órák mindenneműben nagy választéku készlettel ta-lálnak, és csak a közvetlen Angolhonból és első kézből megszerzés, valamint a nagyban-töméses áruát teszi lehetővé az órákat oly olcsón árulhatni. GLATTAU N. Órás, Bécs, Kärntnerstrasse, Nro. 51. Palais Todesco.